

■ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА

УДК: 658.31

САНАЦІЯ І БАНКРУТСТВО ПІДПРИЄМСТВА В УКРАЇНІ ©

*О.Л. РУДА, кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів та кредиту,
Вінницький національний аграрний
університет (м. Вінниця)*

*О.В. ОСТРОВСЬКА, асистент кафедри
фінансів та кредиту,
Вінницький національний аграрний
університет (м. Вінниця)*

Розглядаються основні аспекти виникнення банкрутства підприємства та запровадження санації. В умовах дії ринкових відносин суб'єкти господарювання мають постійно адаптуватися до змін попиту: розширювати асортимент, поліпшувати якість, знижувати собівартість та ціни, оптимізувати структуру витрат. Заходи, спрямовані на оздоровлення фінансової системи України, можуть дати позитивні результати лише за умови санації фінансів базової ланки економіки — підприємств та організацій. Висока собівартість продукції вітчизняного виробництва та істотне зменшення попиту на неї стали головними причинами фінансової кризи переважної більшості українських підприємств.

На сьогодні накопичений значний досвід проведення різних процедур банкрутства, однак, як свідчать статистичні дані, на практиці домінують ліквідаційні процедури. Дослідження та висвітлення основних понять банкрутства та санації, а також їх наслідки та втілення, дасть більш зрозумілу картину щодо доцільних змін теперішньої ситуації в діяльності підприємств.

Ключові слова: санація, банкрутство, ліквідація, неплатоспроможність, кризовий процес, реструктуризація, фінансова стійкість, розпорядник майна, керуючий санацією.

Табл. 1. Рис. 2. Літ. 6

Постановка проблеми. Шлях України до просторів ринкової економіки супроводжувався досить важкими кризовими ситуаціями, з якими вимушені були стикнутися суб'єкти господарювання. Це все мало своє відображення на досить нестабільній діяльності підприємств: скорочення випуску продукції, затримці платежів за дебіторською та кредиторською заборгованістю або й взагалі в їх відсутності. Банкрутство є досить частим явищем на сьогодні в Україні. Процес оздоровлення стає для багатьох підприємств необхідною умовою подальшого існування і ефективного функціонування в сучасній трансформаційній ринковій економіці. Вчасне і правильне втілення санації дає можливість підприємствам можливість повноцінно функціонувати і підняти себе з боргової ями.

© О.Л.РУДА, О.В. ОСТРОВСЬКА, 2016

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми впровадження інституту банкрутства як інструменту антикризового управління на підприємствах та питання сутності та управління санацією, вибору ефективних методів відновлення платоспроможності, створення дієвих механізмів управління прямо або опосередковано дослідили вчені, серед яких О. Польова [6], І. Фурман [11, 12], С. Єлецьких [1], О. Козлянченко [2], Б. Поляков [5], З. Шершньова [13], М. Тітов [9], О. Терещенко [8], М. Колісник [3], С. Онисько [4] та інші дослідники. Дивлячись на велику кількість наукових праць та публікацій, все ж таки залишається відкритим питання наслідків виникнення банкрутства та втілення санації належним чином для повного та здорового функціонування підприємств.

Формування цілей статті. На даному етапі розвитку економіки України деякі підприємства не в змозі ефективно вести свій бізнес, що в більшості випадків призводить до банкрутства підприємств. Більшість керівників вважають непотрібним здійснювати моніторинг фінансового стану, визначати ймовірність настання банкрутства, робити прогнози та дотримуватись стратегічних і тактичних цілей, що є помилковим рішенням. Тільки якщо на підприємстві, не має значення середній це чи великий бізнес, буде проводитись комплексна оцінка його стану, постійний моніторинг показників діяльності та не буде мати місце нехтування ймовірності настання банкрутства, тоді бізнес буде ефективним і підприємство не опиниться в кризовому стані.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах формування і становлення ринкових відносин без банкрутства не обходиться. Воно поширене не лише в країнах, що розвиваються, а й у державах із розвинутими ринковими відносинами [11, с. 11].

Одним з найважливіших факторів, через які підприємства стають банкрутами, є недостатній рівень управлінських знань. Так, у США 98% невдач обумовлене неефективним управлінням (45% компетентність, 9% - відсутність досвіду, 20% - низький професіоналізм, 3% - невиконання професійних обов'язків) і тільки 2% причин, не пов'язаних з управлінням підприємством [12, с. 34].

Існування терміна «банкрут» походить із італійського права, що позначало втікаючих боржників, і походить від слів bancus - лавка, контора, або banco - банк, і rotto - ламати, закривати [13, с. 289].

На законодавчому рівні відносини банкрутства регламентуються в Україні з 1992 року. Найбільш кардинальні зміни в процедуру банкрутства привніс Закон України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" в редакції № 784-XIV від 30.06.99р., введеного в дію з 01.01.2000 року з наступними змінами та доповненнями (остання редакція від 16.10.2011 № 3795 - XVII) [7].

Згідно з чинним законодавством, банкрутство – це визнана господарським судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність та задовольнити визнані судом вимоги кредиторів не інакше як через застосування ліквідаційної процедури [5, с. 198], а банкрут – це неплатоспроможний боржник.

Порушення справи про банкрутство виконує три основні функції [2, с. 82]:

- 1) служить механізмом запобігання непродуктивного використання активів підприємств;
- 2) сприяє найбільш повному задоволенню претензій кредиторів;

3) є інструментом реабілітації підприємств, що перебувають на грані банкрутства, але мають значні резерви для успішної фінансово-господарської діяльності в майбутньому. Як правило, така реабілітація припускає фінансову реструктуризацію;

Справа про банкрутство порушується арбітражним судом, якщо безперечні вимоги кредиторів до боржника сумарно становлять не менше трьохсот мінімальних заробітних плат, які не були задоволені боржником протягом трьох місяців після встановленого для їхнього погашення строку.

Причини банкрутства підприємств можна поділити на дві групи: зовнішні та внутрішні.

Зовнішні - об'єктивні по відношенню до підприємства-банкрута [1, с. 85]:

- світова фінансова криза, різке скорочення попиту на продукцію та падіння цін на неї;

- підвищення цін на сировину, матеріали, енергоресурси;

- нестабільна політична та соціально-економічна ситуація в державі тощо.

Внутрішні – суб'єктивні, які залежать від керівництва та спеціалістів підприємства:

- помилки у виборі лінії та стратегії розвитку, широкомасштабних інвестиційних проектів, об'єктів діяльності тощо

- несвоєчасна і неадекватна реакція на зміни в ринковому середовищі;

- помилки у виробничо-технічній та економічній політиці;

- нерациональна організаційна структура тощо.

Приховане банкрутство розпочинається з моменту невідповідності стратегії підприємства і є об'єктом прогнозу.

Навмисне банкрутство проявляється в тому, що керівник або власник в особистих або інших інтересах навмисно робить підприємство неплатоспроможним.

Фіктивне банкрутство – це заздалегідь фальшиве оголошення про неспроможність підприємства з метою отримання від кредиторів відстрочки платежів (боргів) або їх зниження.

Класифікація видів банкрутства підприємства наведена на рис. 1.

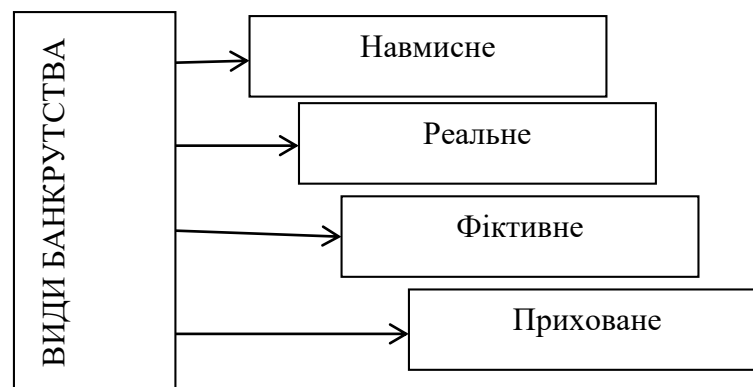

Рис. 1. Види банкрутства підприємства

Підставою для порушення справи про банкрутство підприємства служить письмова заява кого-небудь із кредиторів боржника, органів державної податкової служби або контрольно-ревізійної служби в господарський суд. Крім того боржник може звернутися в господарський суд за власною ініціативою із заявою про свою фінансову неспроможність (неплатоспроможність) або загрозу такої неспроможності. До заяви боржника додаються список його кредиторів і боржників, бухгалтерський баланс і інша інформація про його фінансове й майнове становище (ця інформація необхідна, зокрема, і для виявлення фіктивного банкрутства) [8, с. 218].

Статистичні дані Фонду державного майна України підприємства в процедурах банкрутства протягом 2011 – 2014 рр. показано в табл.1 [10].

Не пізніше, ніж через три місяці після проведення підготовчого засідання суду проводиться попереднє засідання господарського суду, на якому розглядається реєстр вимог кредиторів, вимоги кредиторів, щодо яких були заперечення боржника і які не були внесені розпорядником майна до реєстру вимог кредиторів.

Таблиця 1

Підприємства (в управлінні ФДМУ з КПД > 25%) в процедурах банкрутства у 2011-2014 рр.

Процедура банкрутства	Кількість підприємств у процедурі банкрутства							
	2011 р.		2012 р.		2013 р.		2014 р.	
	одиниць	частка	одиниць	частка	одиниць	частка	одиниць	частка
Розпорядження майном	30	0,23	23	0,19	18	0,16	8	0,09
Санація	48	0,38	47	0,39	51	0,46	26	0,30
Ліквідація	50	0,39	51	0,42	41	0,37	53	0,61
Всього	128	1,00	121	1,00	110	1,00	87	1,00

*Розраховано як відношення «кількість підприємств у режим розпорядження майном (санації, ліквідації) до «підприємств у процедурі банкрутства, всього»

За результатами розгляду господарський суд виносить ухвалу, в якій зазначається розмір визнаних судом вимог кредиторів, які вносяться розпорядником майна до реєстру та призначається дата проведення зборів кредиторів (рис. 2).

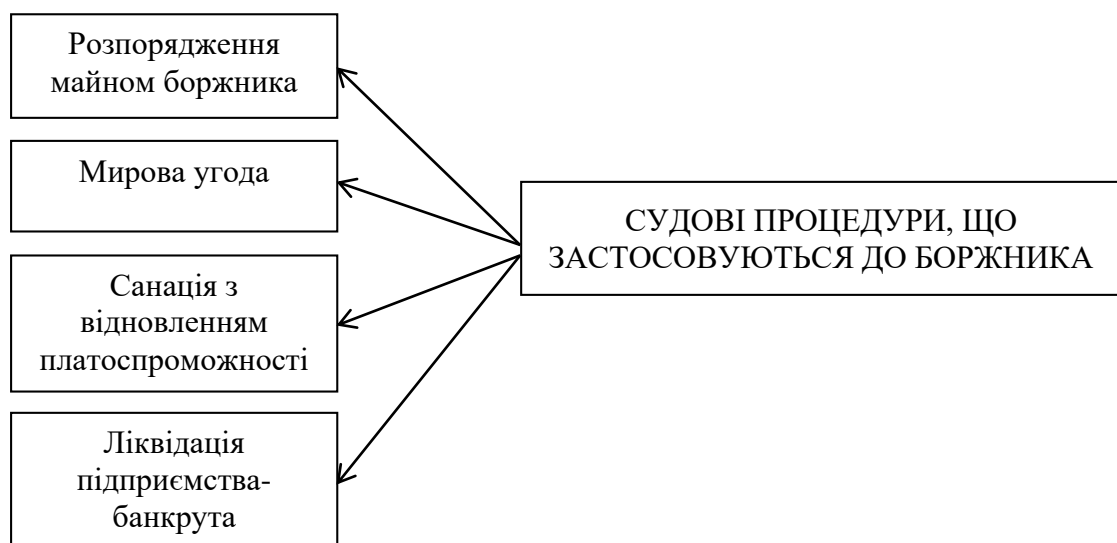

Рис. 2. Судові процедури, що застосовуються до боржника

Ринкові методи господарювання в умовах жорстокої конкуренції призвели до нестабільної ситуації в економіці країни, що вплинуло на платоспроможність підприємств. Вважається, що порушення платоспроможності є наслідком відповідності стратегії управління підприємством до ринкового середовища. Формування ефективної стратегії антикризового управління підприємством необхідне не тільки для виходу із кризової ситуації, а й для призупинення кризи та його подолання [6].

На клопотання комітету кредиторів господарським судом може бути винесена ухвала про санацію боржника, призначення керуючого санацією.

Санація є складним і комплексним поняттям, і його можна розглядати з різних боків – історичного, правового, фінансового, економічного, функціонального тощо.

З історичної точки зору, санація походить від латинського «sanare», що означає «виудужання», «оздоровлення».

В економічному аспекті санація підприємства являє собою модель дій з коригування завдань та розподілу ресурсів підприємства для досягнення

Метою фінансової санації підприємств є покриття поточних збитків і усунення причини їх виникнення, поновлення або збереження ліквідності та платоспроможності підприємств, скорочення всіх видів заборгованостей, поліпшення структури оборотного капіталу та формування фондів фінансових ресурсів, необхідних для проведення санаційних заходів виробничо-технічного характеру.

Рішення про проведення санації приймають у таких (як правило) випадках [3, с. 101]:

1. З ініціативи суб'єкта господарювання, що перебуває в кризі, коли існує реальна загроза неплатоспроможності й оголошення його банкрутом у недалекому майбутньому. Рішення про санацію приймається до того, як хто-небудь із кредиторів звернеться в господарський суд з вимогою визнати це підприємство банкрутом (випадок досудової санації).

2. Після того як боржник за власною ініціативою звернувся в господарський суд із заявою про порушення справи про своє банкрутство (якщо підприємство є фінансово неспроможним або існує реальна можливість такої неспроможності). Право вибору умов санації при цьому залишається за боржником. Одночасно з подачею заяви і різної фінансово-майнової інформації боржник представляє в господарський суд умови санації.

3. Після закінчення місячного терміну від дня опублікування в органі друку оголошення про порушення справи про банкрутство даного підприємства, у тому випадку, коли надійшли пропозиції від фізичних і юридичних осіб, що бажають задовольнити вимоги кредиторів до боржника й поданих пропозицій, про санацію, акцептованих комітетом кредиторів. За згодою кредиторів з умовами й механізмами задоволення їхніх претензій, господарський суд приймає рішення про призупинення процедури банкрутства й про проведення санації юридичної особи.

4. З ініціативи фінансово-кредитної установи. Відповідно до Закону України «Про банки й банківську діяльність», банківська установа має право відносно клієнта, оголошеного неплатоспроможним, застосувати комплекс санаційних заходів, як:

- а) передати оперативне управління підприємством адміністрації, сформованій за участю банку;
- б) реорганізувати боржника;
- в) змінити порядок платежів;
- г) направити на погашення кредиторської заборгованості виручку від реалізації продукції.

5. З ініціативи утримувача застави цілісного майнового комплексу (ЦМК) підприємства. За невиконання зобов'язань, забезпечених іпотекою підприємства, застапоутримувач має право здійснити передбачені договором заходи для оздоровлення фінансового стану боржника, включаючи призначення своїх представників в управлінські органи підприємства, обмеження права розпорядження випущеною продукцією й іншим майном цього суб'єкта господарювання. Якщо санаційні заходи не привели до відновлення платоспроможності підприємства, то застапоутримувач має право звернутися в господарський суд із заявою про стягнення закладеного майна.

6. З ініціативи Національного банку України, якщо мова йде про фінансове оздоровлення комерційного банку. Режим санації є превентивним заходом впливу НБУ на комерційний банк перед застосуванням санкцій, передбачених Законом України «Про банки й банківську діяльність».

Упродовж 3-х місяців з дня винесення ухвали про санацію боржника керуючий санацією повинен подати комітету кредиторів план санації, який має містити заходи відновлення платоспроможності боржника [4, с 95].

Процес фінансового оздоровлення підприємства починається з виявлення причин фінансової кризи. Наступним етапом санації є проведення причинно-наслідкового аналізу фінансової кризи, на підставі якого визначають зовнішні та внутрішні фактори кризи, вид кризи, її глибину та якість фінансового стану підприємства. З урахуванням результатів аналізу роблять висновок про санаційну спроможність підприємства, доцільність чи недоцільність санації. Якщо виробничий потенціал підприємства зруйновано, ринки збуту продукції втрачено, структура балансу незадовільна, то приймають рішення про ліквідацію підприємства [9, с. 86].

За умови відмови арбітражного суду затвердити звіт керуючого санацією або ж неподання такого звіту в установлений строк арбітражний суд приймає постанову про визнання боржника банкрутом і відкриває ліквідаційну процедуру, термін якої не може перевищувати 12 місяців. За рішенням указанного органу цей строк може бути продовжений ще на шість місяців. Ліквідація боржника означає припинення діяльності суб'єкта підприємницької діяльності (банкрута) з метою здійснення заходів щодо задоволення визнаних судом вимог кредиторів шляхом продажу його майна. З дня прийняття арбітражним судом постанови про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури припиняється його підприємницька діяльність і нарахування штрафів, пені, процентів та інших економічних санкцій, припиняється також повноваження органів управління банкрутом (якщо цього не було зроблено раніше). Арбітражний суд призначає ліквідатора (ним може бути розпорядник майна або керуючий санацією) і членів ліквідаційної комісії.

Ліквідатор виконує всі процедури, пов'язані із збереженням і розпорядженням майном, здійсненням його вартісної оцінки тощо. Він організує повернення дебіторської заборгованості і, що дуже важливо, формує ліквідаційну масу. До її складу включають усі види майна і майнових прав банкрута, які належать йому на праві власності або повного господарського відання на дату відкриття ліквідаційної процедури, а також виявлені в процесі її здійснення (за винятком об'єктів соціальної сфери та об'єктів комунальної інфраструктури). Ліквідатор здійснює продаж майна, що включене в ліквідаційну масу, на відкритих торгах, якщо комітетом кредиторів не встановлено інший порядок продажу вказаного майна. Кошти від продажу майна використовуються для задоволення вимог кредиторів у такій послідовності [13, с. 124]:

в першу чергу задовольняються вимоги, забезпечені заставою; виплати вихідної допомоги звільненим працівникам; витрати, пов'язані з провадженням у справі про банкрутство в арбітражному суді та роботою ліквідаційної комісії;

у другу — вимоги, що виникли із зобов'язань підприємства-банкрута перед його працівниками, за винятком їх внесків до статутного фонду, та зобов'язань, які виникли внаслідок заподіяння шкоди життю та здоров'ю громадян;

в третю — вимоги щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів);

у четверту — вимоги кредиторів, не забезпечені заставою;

в п'яту — вимоги щодо повернення внесків членів трудового колективу до статутного фонду підприємства;

у шосту чергу — задовольняються всі інші вимоги.

При задоволенні претензій кредиторів витримуються такі правила [2, с. 83]:

1) вимоги кожної наступної черги задовольняються лише тоді, коли забезпечується повне задоволення претензій попередньої;

2) у разі недостатності коштів для повного задоволення вимог кредиторів наступної черги вимоги задовольняються пропорційно сумі вимог кожного кредитора даної черги;

3) вимоги, не задоволені за недостатністю майна, вважаються погашеними. Справа про банкрутство припиняється після затвердження арбітражним судом звіту ліквідатора.

Основна мета банкрутства - не ліквідація підприємств, а задоволення вимог кредиторів через визнання боржника банкрутом. Тобто банкрутство не є самоціллю, а лише засобом для позбавлення боргів. Однак, як свідчить світова практика, у справах про банкрутство підприємств вимоги кредиторів задовольняються лише на 30%. Тому потрібно спрямовувати зусилля і кредиторів, і керівників підприємств-боржників на вихід з кризового стану до подання заяви до суду. Це означає, що треба готувати бізнес-плани, можливо, частково прощати або відтермінувати борги, щоб з часом наблизитися до повного задоволення вимог кредиторів.

Процедура банкрутства не завжди є доцільною, її небажано застосовувати до підприємств, які є стратегічно важливими для держави або підприємств із цілком пристойним сучасним обладнанням. У таких випадках набагато краще буде, продавши частину майна, устаткування, погасити борги, а частину коштів, що залишилися, спрямувати на реструктуризацію, репрофілювання виробництва. Такий шлях щороку використовується у світовій практиці, особливо в країнах з перехідною економікою.

Висновки. Існує необхідність розробки правової бази для створення національної системи підтримки платоспроможності суб'єктів підприємництва та в рамках цієї системи створення окремої підсистеми регулювання попереджувальних і позасудових процедур оздоровлення підприємств, яка передбачатиме проведення постійного моніторингу фінансово-економічного стану підприємств з метою ранньої діагностики настання стану неплатоспроможності. Також доцільно передбачити використання різних стимулів добровільного вступу у процедури запобігання банкрутству і відновлення платоспроможності з боку підприємств-боржників (реструктуризації бюджетної заборгованості, одержання права на державну допомогу тощо). Вирішення вказаних проблем дозволить підвищити ефективність реалізації оздоровчих заходів та, відповідно, покращити умови бізнес-середовища в Україні.

Список використаних джерел

1. Єлецьких С.Я., Фінансова санація та банкрутство підприємств: Навчальний посібник / С. Я. Єлецьких, Г.В. Тельнова. – К.: Центр учбової літератури, 2007 – 176 с.
2. Козлянченко О.М. Інститут банкрутства як складова розвитку ринкової економіки / О.М. Козлянченко // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 2 (92). – С.79 – 88
3. Колісник М.А. Фінансова санація і антикризове управління підприємством: Навч. посібник / М.А. Колісник, П.Г. Ільчук. – К.: Кондор, 2007. – 272 с.
4. Онисько С.М. Фінансова санація і банкрутство підприємств. Підручник / С.М. Онисько. – Львів: Магнолія плюс, 2006. – 265 с.
5. Поляков Б.М. Процедура банкрутства в Україні: теорія і практика / Б.М. Поляков – Донецьк: Донбасс, 2001. – 480 с.
6. Польова О.Л., вибір стратегії антикризового управління підприємством [Електронний ресурс] /О.Л. Польова // Ефективна економіка.- 2015. - №11.- Режим доступу до журналу: <http://www.economy.nauka.com.ua>.
7. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: закон України від 14 травня 1992 року №30088-ІІІ (в ред. закону № 784-ХІV від 30.06.99.) зі змінами і допов. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/784-14/page>.
8. Терещенко О.О. Фінансова санація та банкрутство підприємств: Навч. посібник / О.О. Терещенко. – К.: КНЕУ, 2000. – 412 с.
9. Тітов М.І. Банкрутство. Матеріально-правові та процесуальні аспекти / М.І. Тітов. – Х.: Консум, 1997. – 192 с.
10. Фонду державного майна України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.spfu.gov.ua>
11. Фурман І.В. Механізм фінансової стабілізації підприємства при загрозі банкрутства / І.В. Фурман, Л.О. Вдовенко, Н.Ю. Козак / Materialy VI mezinarodni vedecko – prakticka conference «Dny vedy - 2010». – Dil 3. Ekonomicke vedy: Praha. – 2010. – С. 11-14.
12. Фурман І.В. Проблемні засади санації / І.В. Фурман, Т.М. Данилюк / Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний стан економічної науки: проблеми та перспективи розвитку». – Львів. – 16-17 березня 2012. – С. 34-36.
13. Шершньова З.Є. Антикризове управління підприємством: Навч. посіб. / З.Є. Шершньова, В.М. Багацький, Н.Д. Гетманцева; За заг.ред. З.Є. Шершньової. – К.: КНЕУ, 2007. – 680 с.

Список використаних джерел у транслітерації/References

1. Jelec'kyh S.Ja., Finansova sanacija ta bankrutstvo pidpryjemstv: Navchal'nyj posibnyk / S. Ja. Jelec'kyh, G.V. Tel'nova. – K.: Centr uchbovoi' literatury, 2007 – 176s.
2. Kozljanchenko O.M. Instytut bankrotstva jak skladova rozvytku rynkovoї ekonomiky / O.M. Kozljanchenko // Aktual'ni problemy ekonomiky. – 2009. – № 2 (92). – S.79 – 88

3. Kolisnik M.A. Finansova sanacija i antikrizove upravlinnja pidpriemstvom: Navch. posibnik / M.A. Kolisnik, P.G. Il'chuk. – K.: Kondor, 2007. – 272 s.
4. Onis'ko S.M. Finansova sanacija i bankrutstvo pidpriemstv. Pidručnik / S.M. Onis'ko. – L'viv: Magnolija pljus, 2006. – 265 s.
5. Poljakov B.M. Procedura bankrotstva v Ukrainy: teoryja y praktyka / B.M. Poljakov – Doneck: Donbass, 2001. – 480 s.
6. Pol'ova O.L., vibir strategii antikrizovogo upravlinnja pidpriemstvom [Elektronij resurs] / O.L. Pol'ova // Efektivna ekonomika.- 2015. - №11.- Rezhim dostupu do zhurnalu: <http://www.economy.nayka.com.ua>.
7. Pro vidnovlennja platospromozhnosti borzhnyka abo vyznannja jogo bankrutom: zakon Ukrainy vid 14 travnja 1992 roku №30088-IP (v red.. zakonu № 784-XIV vid 30.06.99.) zi zminamy i dopov. [Elektronnyj resurs]. Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/784-14/page>.
8. Tereshhenko O.O. Finansova sanacija ta bankrutstvo pidpriemstv: Navch. posibnik / O.O. Tereshhenko. – K.: KNEU, 2000. – 412 s.
9. Titov M.I. Bankrutstvo. Material'no-pravovi ta procesual'ni aspekti / M.I. Titov. – H.: Konsum, 1997. – 192 s.
10. Fondu derzhavnogo majna Ukrainy [Elektronnyj resurs]. Rezhym dostupu: <http://www.spfu.gov.ua>
11. Furman I.V. Mehanizm finansovoi stabilizacii pidpriemstva pri zagrozi bankrutstva / I.V. Furman, L.O. Vdovenko, N.Ju. Kozak / Materialy VI mezinarodni vedecko – prakticka conference «Dny vedy - 2010». – Dil 3. Ekonomicke vedy: Praha. – 2010. – С. 11-14.
12. Furman I.V. Problemni zasadi sanacii / I.V. Furman, T.M. Daniljuk / Materiali VIII Mizhnarodnoi naukovo-praktichnoi konferencii «Suchasnij stan ekonomichnoi nauki: problemi ta perspektivi rozvitku». – L'viv. – 16-17 bereznja 2012. – S. 34-36.
13. Shershn'ova Z.Je. Antykryzove upravlinnja pidpriemstvom: Navch. posib. / Z.Je. Shershn'ova, V.M. Bagac'kyj, N.D. Getmanceva; Za zag.red. Z.Je. Shershn'ovoi'. – K.: KNEU, 2007. – 680 s.

ANNOTATION

REORGANIZATION AND BANKRUPTCY OF ENTERPRISES IN UKRAINE

*RUDA Oksana, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor of Department of Finance and Credit,
Vinnytsia National Agrarian University
(Vinnytsia)*

*OSTROVSKA Olesya, assistant of Department of
Finance and Credit,
Vinnytsia National Agrarian University
(Vinnytsia)*

The basic aspects of origin of bankruptcy of enterprise and input of sanitation are examined. In conditions of market relations business entities must constantly adapt to changes in demand: to expand the product range, improve quality, reduce costs and prices, to optimize the cost structure. Measures aimed at improving the financial system of

Ukraine, can give positive results only if the reorganization of finance basic economy level - enterprises and organizations. The high cost of domestic production and a significant decrease in the demand for it were the main causes of the financial crisis of the majority of Ukrainian enterprises.

Considerable experience of realization of different procedures of bankruptcy is accumulated today, however, as statistical data testify, liquidating procedures prevail in practice. Research and interpretation of basic concepts of bankruptcy and sanitation, and also their consequences and embodiments, will give more clear picture, in relation to the expedient changes of present situation in activity of enterprises.

Keywords: reorganization, bankruptcy, liquidation, insolvency, crisis process, restructuring, financial stability, property managers, readjustment.

Tabl. 1, Figure. 2, Lit. 6.

АННОТАЦИЯ САНАЦИЯ И БАНКРОТСТВО ПРЕДПРИЯТИЯ В УКРАИНЕ

***РУДА Оксана Леонтьевна, кандидат экономических наук,
доцент кафедры финансов и кредита,
Винницкий национальный аграрный университет
(г. Винница)***

***ОСТРОВСКАЯ Олеся Владимировна, ассистент
кафедры финансов и кредита,
Винницкий национальный аграрный университет
(г. Винница)***

Рассматриваются основные аспекты возникновения банкротства предприятия и ввода санации. В условиях действия рыночных отношений субъекты ведения хозяйства должны постоянно адаптироваться к изменениям спроса: расширять ассортимент, улучшать качество, снижать себестоимость и цены, оптимизировать структуру расходов. Мероприятия, направленные на оздоровление финансовой системы Украины, могут дать позитивные результаты лишь при условии санации финансов базового звена экономики - предприятий и организаций. Высокая себестоимость продукции отечественного производства и существенное уменьшение спроса на нее стали главными причинами финансового кризиса подавляющего большинства украинских предприятий.

На сегодня накоплен значительный опыт проведения разных процедур банкротства, однако, как свидетельствуют статистические данные, на практике доминируют ликвидационные процедуры. Исследование и освещение основных понятий банкротства и санации, а также их последствия и воплощения, даст более ясную картину относительно целесообразных изменений нынешней ситуации в деятельности предприятий.

Ключевые слова: санация, банкротство, ликвидация, неплатежеспособность, кризисный процесс, реструктуризация, финансовая устойчивость, распорядитель имущества, управляющий санацией.

Табл. 1, Рис. 2, Лит. 6.

Інформація про авторів

РУДА Оксана Леонтіївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та кредиту, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна 3, e-mail: oksana.ruda@rambler.ru)

ОСТРОВСЬКА Олеся Володимирівна – асистент кафедри фінансів та кредиту, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна 3, e-mail: lesechka-ost@mail.ru)

RUDA Oksana - Candidate of Economic Sciences, associate professor of Department of Finance and Credit, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, 3, Soniachna str., e-mail: oksana.ruda@rambler.ru)

OSTROVSKA Olesya – assistant of Department of Finance and Credit, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, 3, Soniachna str., e-mail: lesechka-ost@mail.ru)

РУДА Оксана Леонтьевна - кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов и кредита, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная 3, e-mail: oksana.ruda@rambler.ru)

ОСТРОВСКАЯ Олеся Владимировна - ассистент кафедры финансов и кредита, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная 3, e-mail: lesechka-ost@mail.ru)

Стаття надійшла до редакції 20 січня 2016 року

